

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ДУ «НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВИЩОЇ
ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
здобувачів вищої освіти**

«МОЛОДЬ – АГРАРНИЙ НАУЦІ І ВИРОБНИЦТВУ»

Актуальні проблеми ветеринарної медицини

22-23 квітня 2025 року

Біла Церква
2025

УДК 001.895:338.43:378-053.6:636.09(063)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Шуст О.А., д-р. екон. наук, ректор.

Варченко О.М., д-р. екон. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Філіпова Л.М., канд. с.-г. наук.

Царенко Т.М., канд. вет. наук.

Куманська Ю.О., канд. с.-г. наук.

Козій Н.В., канд. вет. наук.

Славінська О.В., начальник редакційно-видавничого відділу.

Відповідальна за випуск – **Славінська О.В.**, начальник редакційно-видавничого відділу.

Актуальні проблеми ветеринарної медицини: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти. 22-23 квітня 2025 р. Білоцерківський НАУ. – 282 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

становила в середньому $1,42 \pm 0,10$ ммоль/(л•год), АЛАТ – у 53,4% ($1,50 \pm 0,17$ ммоль/(л•год)). Відновлюється функціональний стан підшлункової залози: активність α -амілази зменшилася у 2,2 рази і у 87,5% собак була у фізіологічних межах, у решти залишалася незначно збільшеною (2032,0–2178,0 од/л).

Для діагностики гепатопанкреатичного синдрому у собак використовувати клінічне дослідження, визначати показники функціонального стану печінки (вміст загального білка, альбумінів, загального білірубіну, активності АсАТ і АЛАТ) та підшлункової залози (активність α -амілази).

Для лікування собак з ознаками гепатопанкреатичного синдрому упродовж 21 доби використовувати препарати гепатопротекторної дії (карсил 1 драже х 3 рази на добу (0,105 г) всередину і ферментативної дії (панкреатин 1 т х 2 р в добу (1,0 всередину), протягом 14 діб – но-шпу (1 т х 3 р в добу (0,12 г) всередину. Внутрішньовенно разом з 10 %-ним розчином глюкози (20 мл 1 раз у 3 добу вводити 2 мл аскорбінової кислоти).

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Собака – друг людини. За матеріалами сайту: <http://kitty-home.org>. 18.06. 2008.
2. Дикий О.А. Гепатодистрофія у собак службових порід (етіологія, патогенез, діагностика, лікування та профілактика): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. вет. наук: спец. 16.00.01 "Діагностика і терапія тварин". Біла Церква, 2000. 17 с.
3. Prevalence and breed distribution of chronic pancreatitis at post mortem examination in first opinion dogs / Watson P.J., Roulois J.A., Scaze T. et al. J. of sm. Animal. Practice. Vol. 48, Is. 11. P. 609-618.
4. Wils M.B. Practical Genetics for Dogs Breeders. New York, 1992. 239 p.
5. Шор Н.А., Андреева І.В. Активність амілази при захворюваннях підшлункової залози та інших органів. Вісник Луган. нац. ун-ту ім. Т. Шевченка. Луганськ: 2009. № 24 (187). С. 146–159.

УДК: 636.7.09:616-08:619

ЧУВПИЛО В.В., здобувач вищої освіти

Науковий керівник – **САМОРАЙ М.М.**, канд. біол. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ДІАГНОСТИЧНИЙ ЕТАП ДИСПАНСЕРИЗАЦІЇ СОБАК ТВАРИННОГО ПРИТУЛКУ

Робота висвітлює клінічне дослідження собак, визначення оптимальних показників морфологічного дослідження крові, а також біохімічного статусу тварин віком до 2–2,5 роки та дорослих. На основі отриманих референтних значень проаналізовано результати диспансеризації собак в одному із тваринних притулків Київської області.

Ключові слова: морфологічне дослідження крові, біохімічний статус, собаки, молодняк, дорослі тварини, референтні значення, диспансеризація, тваринний притулок.

Актуальність теми. Диспансеризація тварин являє собою комплекс ветеринарних заходів, які спрямовані на своєчасне виявлення та попередження метаболічних порушень і відновлення фізіологічних функцій окремих органів і систем тваринного організму [1, 2]. Її метою є також ідентифікація та усунення етіологічних факторів захворювань тварин. Методологія клінічного обстеження різних видів тварин базується на принципах репрезентативного відбору проб та системності. Перший принцип реалізується шляхом дослідження контрольних груп тварин, а другий – через регулярні ветеринарні огляди. Фундаментальною метою диспансеризації є підтримання оптимального стану здоров'я та репродуктивної здатності тварин [3, 4].

До основних завдань ветеринарного огляду належать: моніторинг стану метаболічних процесів, функціональної активності окремих органів і систем, а також рівня поствакцинального імунітету; рання діагностика основного та коморбідних захворювань

(поліморбідності); ідентифікація причин, що зумовлюють порушення метаболізму, дисфункцію окремих органів і систем, поліморбідність та зниження імунокомпетентності, з подальшим впровадженням коригувальних заходів [5].

Метою роботи було провести клінічне дослідження собак в одному з тваринних притулків Київської області, відібрати крові для морфологічного та біохімічного дослідження та проаналізувати отримані результати.

У межах діагностичного етапу диспансеризації собак, що проводився протягом 2024–2025 рр., було залучено 38 особин (n=38), які утримувалися у тваринницькому притулку Київської області. Досліджувана популяція включала представників таких порід: метиси – 26 (68,4 %), німецька вівчарка – 4 (10,5 %), американський стаффордширський тер'єр – 3 (7,9 %), американський пітбультер'єр – 2 (5,2 %), лабрадор ретривер також – 2 тварини (5,2 %), боксер – 1 (2,6 %).

Слід зазначити, що протягом періоду дослідження спостерігалася динаміка породного та кількісного складу досліджуваної популяції, зумовлена процесами вибракування та переміщення тварин між об'єктами утримання.

За клінічного дослідження встановили, що собаки у переважній більшості мали задовільний загальний стан та природне стояче або лежаче положення.

У процесі дослідження стану шкіри та волосяного покриву первинним методом діагностики слугував візуальний огляд тварин. За результатами клінічного обстеження, ознаки дерматологічних захворювань були виявлені у значної частки досліджуваної популяції собак, що становило 22,3 % (8 тварин) від загальної кількості.

Аналіз породної схильності до дерматозів показав, що найбільша частота уражень шкірного покриву спостерігалася у собак породи метиси, які склали 87,5 % або 7 собак. Характерними локалізаціями висипів були ділянка хребта та крупа, або ж відмічалася їх генералізоване поширення по всій поверхні тіла. Одночасно з ураженнями шкіри констатовано зміни якості волосяного покриву, що проявлялися його тьмяністю та скуйовдженістю.

З метою гематологічного дослідження було залучено 38 собак. Вміст гемоглобіну коливався у межах від 87 до 234 г/л (у середньому $167,5 \pm 3,90$ г/л). Олігохромемія (менше 145 г/л) була встановлена у 8 собак (21,1 %), у тому числі у 3 собак рівень гемоглобіну був менше 125 г/л. Проте лише у 1 собаки (2,6 %) рівень гемоглобіну був менше 100 г/л. Варто зазначити, що у 4 собак (10,5 %) олігохромемія поєднувалася з олігоцитемією, а у 4 собак (10,5 %) олігохромемія діагностувалася у собак з оптимальною кількістю еритроцитів ($4,9$ – $6,8$ Т/л).

Кількість еритроцитів коливалася в межах від 3,2 до 9,0 Т/л (у середньому $5,9 \pm 0,14$ Т/л). Олігоцитемія була встановлена у 5 собак (13,2 %), причому в 1 собаки (2,6 %) вона протікала на фоні оптимального вмісту гемоглобіну. За класичним визначенням анемії, вона була діагностована у 9 собак (23,7 %), з яких у 4 собак виявлено поєднання олігохромемії з олігоцитемією, у 4 собак – лише олігохромемія, а в 1 собаки – лише олігоцитемія.

Таким чином, за класичним визначенням, анемія була діагностована майже у чверті досліджуваної кількості тварин, причому в більшості випадків вона проявлялася зниженням вмісту гемоглобіну, як окремо, так і в поєднанні зі зменшенням кількості еритроцитів. Отримані дані підкреслюють важливість гематологічного дослідження для оцінки стану здоров'я службових собак за диспансерного обстеження.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Внутрішні хвороби тварин / В.І. Левченко, В.В. Влізло, І.П. Кондрахін та ін.; За ред. В.І. Левченка. – Біла Церква, 2015. – Ч. 2. – 610 с.
2. Левченко В.І., Фасоля В.П., Головаха В.І., Дикий О.А. Диспансеризація службових собак: Методичні рекомендації. – Біла Церква: БНАУ, 2008. – 63 с.

3. Гудима Т.М., Слівінська Л.Г. Метаболічний профіль крові службових собак за диспансеризації // Науковий вісник Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Ґжицького. – 2013. – Т. 15, № 3 (57), ч. 1. – С. 58–61.
4. Pet Wellness Report: Canine Health Risk Assessment. American Animal Hospital Association (AAHA). – 2019. – 12 с.
5. Measuring the success of canine and feline preventative healthcare consultations. Veterinary Journal. – 2018. – Vol. 236. – P. 35–40.

УДК 636.2.053.09:616.33-002:615.24

БРЕХОВА А.С., здобувачка вищої освіти

Науковий керівник – **ВОВКОТРУБ Н.В.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ВИВЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОБІОТИЧНОГО ПРЕПАРАТУ “ЕМПРОБІО” ЗА ПРОФІЛАКТИКИ АЛІМЕНТАРНОЇ ДИСПЕПСІЇ У ТЕЛЯТ

У роботі проведено аналіз ефективності застосування пробіотичного препарату “Емпробіо” з метою профілактики аліментарної диспепсії у телят за показниками рівня захворюваності, летальності, тривалості перебігу хвороби, ступеня прояву патологічного процесу, а також динаміки маси тіла та приростів.

Ключові слова: превентивні заходи, пробіотики, синдром диспепсії, новонароджені телята.

Аліментарна диспепсія є поширеним захворюванням, що характеризується розладами травлення, діареєю, зневодненням, інтоксикацією. Телята, особливо на першому тижні життя, мають незрілу травну та імунну систему, що робить їх більш вразливими до патогенних факторів, що спричиняють диспепсію. Важливо виділити що однією з провідних ланок цієї хвороби є порушення балансу мікрофлори в шлунково-кишковому тракті [1, 2].

Тому, враховуючи актуальність даної проблеми, на сьогоднішній день особливу увагу приділяють пошуку та розробці нових методів, які б можна було б використати з метою попередження розвитку диспепсії у новонароджених телят. Досить поширеним наразі є використання кормових добавок, що містять пробіотики або пребіотики [3]. Важливо відмітити, що пробіотики являють собою живі мікроорганізми, які у ветеринарній медицині використовуються для підтримки та відновлення нормального мікробіому кишечника тварин. Дослідження ряду авторів показують, що тварини, які отримували пробіотики, мали кращий апетит і вищу продуктивність, порівняно з контрольною групою [4].

Механізм дії пробіотиків різноманітний, вони можуть конкурувати з патогенними бактеріями за місце прикріплення на епітелію кишечника, що ускладнює виживання патогенів. Пробиотики виробляють антимікробні речовини, такі як органічні кислоти та бактеріоцини, які пригнічують ріст шкідливих мікроорганізмів. Особливо часто до складу пробіотичних препаратів входять бактерії роду *Lactobacillus*, які відіграють ключову роль у ферментації вуглеводів, синтезуючи молочну кислоту, що забезпечує сталість кислотно-лужного балансу в шлунково-кишковому тракті та створює несприятливе середовище для росту патогенних мікроорганізмів, таких як *Escherichia coli* та *Salmonella* [5].

З метою вивчення ролі пробіотиків у профілактиці аліментарної диспепсії, було проведено дослідження ефективності використання препарату “Емпробіо” у новонароджених телят.

Мета роботи – вивчення та аналіз ефективності застосування пробіотика “Емпробіо” з метою попередження захворювання телят на аліментарну диспепсію.

Результати досліджень. Препарат “Емпробіо” являє собою суміш різних живих культур, у тому числі бактеріальних клітин, таких як *Lactobacillus casein*, *Lactobacillus planetarium*, *Lactococcus lactis*, *Lactobacillus acidophilus*, *Sacharomyces cerevisiae* та